

Posudek oponenta diplomové práce katedra pedagogiky FF UK v Praze

Jméno a příjmení studentky: Miroslava Rattayová Vytvarová
Název práce: Potenciál vzdělávacích aktivit ve výkonu trestu odnětí svobody.
Vedoucí práce: H. Kasíková

Technické parametry práce:

Počet stránek textu: 68 + 11 přílohy
Počet titulů v seznamu literatury: 35

1	2	3	4
---	---	---	---

Formální zpracování

Jazykové vyjádření (dodržování pravopisné normy, stylistické schopnosti, zvládnutí odborných výrazů)

	x		
--	---	--	--

Zacházení s odbornou literaturou a prameny (citace, parafráze, odkazy, dodržení citačních norem)

x			
---	--	--	--

Formální zpracování (jasnost tématu, rozčlenění textu, průvodní aparát, poznámky, přílohy, grafická úprava)

x			
---	--	--	--

Metody práce

Řídící formulace výzkumu

		x	
--	--	---	--

Popis metodologie

		x	
--	--	---	--

Využití výzkumných empirických metod

	x		
--	---	--	--

Využití nevýzkumných praktických-zkušeností

nehodnotím			
------------	--	--	--

Obsahová kritéria a přínos práce

Naplnění cílů práce

	x	x	
--	---	---	--

Vyváženost a logická souvislosti teoretické a praktické části

	x		
--	---	--	--

Návaznost kapitol a subkapitol

x			
---	--	--	--

Vhodnost prezentace závěrů práce

	x	x	
--	---	---	--

Klady, nedostatky, celkové hodnocení práce:

Jsem v roli oponenta odborné kvalifikační práce, budu se tedy koncentrovat na věci diskutabilní. Komentáře jsou pokračováním vzdělávání (k čemuž procedury závěrečných prací rovněž slouží) a odkazují k tomu, co student může dále zlepšovat. Konkrétně budu (stručně) zapisovat tak, jak budu postupně číst. Co nekomentuji, akceptuji. Otázky pro debatu viz znak: ?.

- Cíl a smysl práce se mi jeví být podchycen lépe v anotaci (s. 5) než v samém úvodu, který je ovšem k formulacím cílů určen.
- s. 12: „V této kapitole jsme si stručně představili Vazební věznici Praha Ruzyně“: vzhledem k tomu, že jde o 1. větu kapitoly o ruzyňské věznici, jeví se mi minulý čas poněkud předčasný ...
- Oceňuji, že již teoretická část směřuje k tomu, co se týká části empirické (*byť, jak se dále ukáže, s jistým handicapem*).
- s. 18: Obecně neznámé pojmy - (SARPO) - vysvětlujte.
- s. 28: Textu by prospělo, kdyby po podrobných charakteristikách některých profesí následovalo např. shrnutí ve vztahu k tématu. Takto jde spíše o soubor dále (alespoň zde) neinterpretovaných informací.
- s. 31: Sociální výcvik se obecně nepočítá mezi terapie. Může sice mít pre-terapeutické účinky či může terapii podporovat, ale principálně jde spíše o formu edukace či řízeného sociálního učení.
- s. 32: Přímé citace (Hroník) vyžadují uvedení stránky!
- Shrnutí teoretické části - ano, ale ...
- s. 37: ... zřejmě úplně nerozumím: Teoretickou část jste zpracovávala až po výzkumu (rozhovorech)? Vizte větu: “V průběhu teoretické části vyplynul rozpor mezi vzdělávací činností, která by měla sloužit jako resocializační prostředek a skutečností, kdy u odborných zaměstnanců bylo

vyjmenováno (oni vyjmenovali?) mnoho rozličných administrativních a pracovních činností, že resocializační proces působí jako kvalitně nenaplněný.“ ?

- s. 38: Hlavní otázka je bohužel problematická:

1. není to otázka - nemá otazník;

2. je pro mne jako čtenáře spíše zmatečná: „... z pohledu zainteresovaných aktérů (1. respondenti), z pohledu propuštěných po výkonu trestu (souřadně přiřčení 2. respondenti - jaký je rozdíl mezi „aktéry“ a těmi dalšími?) a dále z pohledu personálu (3.), který tyto aktivity vede, dále z pohledu odsouzených, kteří jsou ve VTOS (4.) a odsouzených, kteří byli již z VTOS propuštěni (5. ???; nejsou totožní s 2.???)“;

3. proměnná „potenciál“, tedy klíčový prvek zkoumání, není v teoretické části prakticky zmiňován (pouze v úvodních partiích; v teoretické části jen letmo a bez vysvětlení na str. 12) a tedy není ani vysvětleno, co se tímto pojmem v této práci míní ... ;

- s. 38: Není zde jasné, kdo byl jakým způsobem dotazován - osoby ve výkonu trestu dotazníkem(?), nebo i rozhovorem? ?

- s. 40: Část „limity“ patří spíše do „diskuse“, ale budiž.

- s. 40: Takže rozhovory byly s propuštěnými ... (k poznámce ke s. 38).

- s. 41: Zatím postrádám charakteristiku a vysvětlení zvoleného způsobu analýzy dat ...

- od s. 41: Ad: „4.3.1 Faktory ovlivňující potenciál VA očima odsouzených a propuštěných z VTOS“. Několik problémů:

1. Není vysvětlen princip analýzy dat - musím ho tedy zpětně odečítat z textu.

2. Jsou zde uváděny odpovědi, ale ne znění otázek (když už tu máme právě ty odpovědi ...).

3. Jde (zřejmě) o příklady odpovědí některých respondentů, ale nevidím tu systematickou (systematizovanou) práci s indikátory či kódy. *Faktum, že kvali-výzkum nekvantifikuje, to samo o sobě neznamená, že „důkazy“ se neshromažďují systematicky! Nejde tu jen o „vybrat z toho něco“ ...*

- Podívám-li se na dotazník (poslední příloha), pak se mi jeví, že ona klíčová proměnná „potenciál“ spočívá v případě klientů v tom, jaký „názor[!] má respondent na vliv aktivit na jeho pohodu“ + jaké motivy ho vedly k účasti. Dobře. Nic to ale nemění na tom, že pokud jste formulovala dotazník tak, jak jste ho formulovala, musela jste mít předem jasno v tom, co je oním „potenciálem“. Pak je ku škodě, věci že jste to nenapsala ...

- Čtu dále ... tučné titulky odstavců zřejmě mají reprezentovat - řekněme - kategorie, tedy vyšší míru zobecnění toho, co konkrétní vzorek nabízí. Bohužel, není tu nikde patrné kódování, není tu indexace či cosi podobného, jen příklady některých výroků (viz bod 3 výše, ke s. 41).

- s. 53: Tematické celky zde tučně psané se ale - pokud se dobře dívám - neshodují např. se schématem na s. 49. Takže jiné shrnutí? Proč jiné? ?

Něco k psané češtině:

- Poděkování: „Ráda bych poděkovala paní Doc. PhDr. Hana Kasíkové, CSc.“

- s. 24: Pozor na zacházení s interpunkcí ... 1. výčet na stránce.

- s. 30: Pozor na jazyk: „Výsledek realizovaného program zacházení a jeho hodnocení...“ nebo též „Zvolený program zacházení odsouzený svým podpisem stvrzuje jeho plnění...“ nebo

- s. 37: „... u odborných zaměstnanců bylo vyjmenováno mnoho rozličných administrativních a pracovních činností, že resocializační proces působí jako kvalitně nenaplněný.“

- Slibný „rozjezd“ bohužel kazí výše zmiňované problémy v empirické části. Věřím, že výsledky Vám vyšly z Vašeho způsobu práce s nasbíranou materií, ale nejasnost analýzy dat v odborné práci prostě snižuje její kredibilitu.

Ještě otázky k diskusi při obhajobě:

? s. 16: Bez dalšího komentáře předkládáte v souvislosti se sociálně psychologickým výcvikem citát z Jůzla a kol. Co si o tomto výkladu myslíte Vy? Co znamená v praxi realizovat tuto „cestu filozofů“?

Doporučení k obhajobě: Práci doporučuji k obhajobě.

Navrhovaná klasifikace: (velmi dobře -) dobře

Datum, podpis:

13. I. 2023

Josef Valenta